

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE GÜRCİSTAN
HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 20.3.2007 Sayı: 26468)

Kanun No
5606

Kabul Tarihi
15.3.2007

MADDE 1- 5 Ekim 2005 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE
GÜRCİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA
HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak anılacaktır), her ikisi de 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılmış olan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin tarafları ve Uluslararası Hava Seferleri Transit Anlaşması'nı tanıyan ülkeler olarak ülkeleri arasında ve ötesinde hava seferleri yapmak amacıyla bir anlaşma yapmak arzusuyla;

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR:

MADDE 1
TANIMLAR

1. Aşağıda yazılı terimler bağlam başka türlü gerektirmedikçe, bu Anlaşma amaçları bakımından, tanımlanmış bulunmaktadır:

a) "Sözleşme" terimi 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ifade eder ve bu sözleşmenin 90'ıncı maddesine göre benimsenmiş

olan Ekleri ve 90 ve 94'üncü maddelerine göre Ek veya Sözleşmede yapılan ve her iki Akit Tarafça kabul edilmiş ve onaylanmış herhangi bir değişikliği de kapsar.

b) "**Havacılık makamları**" Türkiye Cumhuriyeti bakımından, Ulaştırma Bakanlığı veya adı geçen bakan tarafından yürütülmekte olan fonksiyonları ifaya yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı; Gürcistan Devleti bakımından İktisadi Kalkınma Bakanlığı veya Sivil Havacılık İdaresi veya bu makamlar tarafından yürütülmekte olan fonksiyonları ifaya yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı ifade eder;

c) "**Tayin edilen havayolu işletmesi**" iş bu Anlaşmanın 3'üncü maddesine göre tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş bulunan havayolu işletmesini ifade eder.

d) "**Ülke**" veya "**toprak**" terimi Sözleşmenin 2. Maddesinde belirtilmiş olan anlamı haizdir;

e) "**Hava seferi**" uluslararası hava seferi; "**havayolu işletmesi**" ve "**trafik amaçları dışındaki iniş (teknik iniş)**" terimlerinin anlamları Sözleşmenin 96. Maddesinde ifade edilen anlamları ifade eder.

f) "**Kapasite terimi**";

- bir uçakla ilgili olarak bir yol veya yol kesimi üzerinde o uçağın ücretle taşıyabildiği yükü;

- belirli bir hava seferiyle ilgili olarak, o seferde kullanılan uçak veya uçakların kapasitesinin belli bir süre içinde ve hat veya hat kesimi üzerinde yaptığı sefer adedi ile çarpımını ifade eder.

g) "**Trafik**" terimi yolcu, bagaj, yük ve posta demektir.

h) "**Ücret tarifesi**" terimi yolcu, bagaj veya yük (posta hariç) taşınması için alınacak fiyatları ve bu fiyatların geçerli olduğu şartları ifade eder; bu fiyatlara komisyon ücretleri ve taşıma belgeleri satışı için diğer ek ödemeler dahil olup, posta taşınması ile ilgili ödemeler ve şartlar dahil değildir.

i) " Bu Anlaşma" terimi İşbu Anlaşmayı EK(ler)i ile değişikliklerini içerir.

MADDE 2

TRAFİK HAKLARI

1. Her bir Akit Taraf diğerine, bu Anlaşmanın I. Ekinde belirtilen hatlarda tarifeli Uluslararası Hava Seferleri kurması amacıyla, bu Anlaşmada belirtilen hakları tanıır. Bu seferler ve hatlar bundan böyle sırası ile "mutabık kalınan seferler" ve "belirtilen güzergâhlar" olarak anılacaktır. Her bir Akit Tarafça tayin olunan havayolları, belirtilen bir hatta mutabık kalınan bir seferi işletirken, aşağıdaki haklara sahip olacaklardır.

a) Diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden inmeksizin uçmak,

b) Söz konusu ülke içerisinde teknik iniş yapmak; ve

c) Uluslararası trafiği karma veya ayrı ayrı olarak bırakmak ve almak amacıyla, söz konusu ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşmanın 1. Ekinde belirtilen noktalara iniş yapmak.

2. Bu Maddenin (1) fıkrasındaki hiçbir husus, bir Akit Tarafın havayolu işletmesine, diğer Akit Taraf ülkesinde bu diğer tarafın ülkesindeki başka bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, yük ve posta almak hakkını verdiği şeklinde anlaşılabilir.

MADDE 3

İŞLETME YETKİLERİ

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa, belirtilen güzergahlarda mutabık kalınan seferleri işletmesi amacıyla bir veya daha fazla havayolu işletmesini yazılı olarak tayin etme hakkına sahip olacaktır.

Türkiye Ulaştırma Bakanlığı'nca uygun görülen Türk Hava Yolları ve diğer havayolları Türkiye Cumhuriyeti tarafından tayin edilecektir.

2. Diğer Akit Taraf böyle bir tayin bildirimini aldığı anda, işbu Maddenin 3. ve 4. fıkrası hükümlerine tabi olarak, tayin edilen havayolu işletmesine ilgili işletme yetkilerini gecikmeden tanyacaktır.

3. Akit Taraflardan birinin havacılık makamları, öteki Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, uluslararası hava seferlerinin işletilmesinde bu makamların normal ve makul şekilde uyguladıkları kanun ve yönetmeliklerde emredilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğu hususunda, kendilerini ikna etmesini isteyebilir.

4. Akit Taraflardan her biri, tayin edilmiş bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve etkin kontrolünün bu havayolu işletmesini tayin eden Akit Tarafın veya uyruklarının elinde olduğuna kanaat getirmediği hallerde, (2) fıkrada sözü edilen işletme yetkilerini tanımayı reddetme veya bu havayolu işletmesinin 2. Maddede belirtilen haklarının kullanılmasına gerekli gördüğü şartları koyma hakkına sahiptir.

5. Bir havayolu işletmesi böylece tayin edilip yetkilendirildiğinde, kapasite hakkı üzerinde anlaşmaya varılmış bulunması ve 9. ve 11. Maddeleri hükümlerine göre oluşturulan bir ücret ve uçuş tarifesinin o sefer açısından yürürlükte bulunması şartıyla mutabık kalınan seferleri işletmeye herhangi bir zamanda başlayabilir.

6. Silahlı çatışma, siyasi karışıklık veya gelişmeler veya özel ve olağan üstü koşullar nedeniyle bir Akit Tarafın tayin edilen hava yolu normal güzergahında hizmetlerini yerine getiremiyorsa, diğer Akit Taraf uygun şekilde hatların yeniden geçici olarak düzenlenmesi vasıtasıyla bu tür hizmetlerin devamlı operasyonunu kolaylaştırmak için elinden gelen tüm çabayı gösterir.

MADDE 4

İŞLETME YETKİLERİNİN İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

1. Akit Taraflardan her biri, aşağıdaki hallerde, öteki Akit Tarafa tayin edilen bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini geri almak veya 2. Maddede belirtilen hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasını gerekli gördüğü şartlara bağlamak hakkına sahip olacaktır:

- a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiili kontrolünün havayolunu tayin eden Akit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu dair kanaat getirmemesi veya
- b) O havayolu işletmesinin kendisine bu hakları tanıyan Akit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması veya
- c) Havayolu işletmesinin başka bir şekilde bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması hallerinde.

2. Bu hak ancak, bu maddenin (1) fıkrasında belirtilen hakların geri alınması, askıya alınması veya şartlara bağlanması kanun ve yönetmeliklerin daha fazla ihlal edilmesini; önlenmesi için zorunlu olmadıkça, Akit Tarafların havacılık makamları arasındaki istişareden sonra kullanılacaktır.

MADDE 5 GÜMRÜK VERGİSİ

1. Her iki Akit tarafın tayin edilen havayolunun Uluslararası seferlerde işletilen uçağı aşağıdaki şekillerde tüm gümrük vergileri, ulusal tüketim vergileri ve benzer ulusal harçlardan bağışık tutulur:

- a) bir Akit Devlet tarafından diğer Akit Tarafın toprağına sokulan aşağıdaki maddeler;
- (i) bakım, onarım ve servis ekipmanı ile tamamlayıcı parçalar
- (ii) yolcu idare ekipmanı ve tamamlayıcı parçalar
- (iii) kargo-yükleme ekipmanı ve tamamlayıcı parçalar
- (iv) güvenlik ekipmanı ve tamamlayıcı parçalar
- (v) eğitici materyal ve eğitim araçları
- (vi) bilgisayar ekipmanı ve tamamlayıcı parçalar
- (vii) havayolu ve işletici dokümanları; ve

b) Bir Akit Devlet tarafından diğer Akit Devlet toprağına sokulan veya bir Akit Devlet'in tayin edilmiş havayoluna diğer Akit Devlet toprağında temin edilen aşağıdaki maddeler:

- (i) Akit Taraf Devletin toprağını terk edene kadar uçakta kalması şartıyla yiyecek, içecek ve tütün gibi maddelerle sınırlı olmayan uçak levazımatı
- (ii) Akaryakıt, madeni yağlar, tüketilebilir teknik tedarikler
- (iii) Motor dahil yedek parçaları

Yukarıda belirtilenler her uçakta kullanılması ya da uluslararası bir havalimanı dahilinde tayin edilmiş havayolu tarafından, uluslararası bir hava seferinin icra edilmesi ya da idamesi ile bağlantılı olarak kullanılması şartıyla bulundurulurlar.

2. Gümrük vergisinden, diğer ulusal tüketim vergilerinden ve benzer ulusal harçlardan muafiyet bir Akit Taraf tayin edilen havayolunca diğer Akit Tarafın toprağında gerçekleşen hizmetlere yapılan harcamaları geçmez.

3. Bu maddenin (1)inci parafında belirtilen teçhizat ve malzemenin ilgili makamların gözetimi veya denetimi altında tutulması istenebilir.

4. Bu maddenin öngördüğü muafiyet, bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayollarının, diğer Akit Tarafın toprağında oranın havayolu veya havayolları ile 1. paragrafta belirtilenlerin kirası veya transferi anlaşması yaptığı durumlarda da, anılan havayolu veya havayolları da aynı şekilde diğer Akit Tarafın muafiyetinden yararlanmak kaydıyla, mümkün olabilecektir.

MADDE 6 TEMSİLCİLİK

1. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi veya işletmelerine diğer Akit Taraf topraklarında karşılıklılık esasına göre mutabık kalınan seferlerin ifası için gerekli olan temsilci ve ticari, işletme ve teknik personel bulundurmalarına izin verilecektir. Bu personel, gerektiğinde, bir tarafın ya da her iki tarafın uyuğundaki kişilerden seçilir.

2. Her bir Akit Taraf diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesine, diğer Akit Taraf topraklarına diğer Akit Tarafın ülkeye-giriş, ikamet ve istihdam kuralları ve mevzuatına, göre hava seferleri faaliyetlerinin idaresi, teknik ve ticari operasyonları için memur ve diğer sorumlu personel getirmesine ve bulundurmasına izin verecektir.

MADDE 7 SERTİFİKA VE LİSANSLARIN TANINMASI

Bir Akit Tarafça verilen veya geçerli kılınan ve halen yürürlükte bulunan Uçuşa Elverişlilik Sertifikaları, Yetki Sertifikaları ve Lisanslar diğer Akit Tarafça, iş bu Anlaşmanın öngördüğü hatların ve seferlerin işletilmesi amacıyla, bu sertifika veya lisansların verilmiş veya geçerli kılınmış buldukları kuralların Sözleşme gereğince konulmuş veya konulabilecek minimum standartlara eşit veya bunların üzerinde olmaları şartıyla geçerli olarak tanınacaktır. Ancak her Akit Taraf kendi ülkesi üzerindeki uçuşlar amacıyla diğer Akit Tarafça veya diğer herhangi bir Devletçe kendi vatandaşlarına verilmiş veya geçerli kılınmış yetki sertifikaları ve lisanslarını reddetme hakkını mahfuz tutar.

MADDE 8 MALİ HÜKÜMLER

1. Her bir tayin edilen havayolu(ları), mütekabiliyet esasına dayanarak, diğer Akit Tarafın toprağında doğrudan veya takdire bağlı olarak, acntelceri vasıtasıyla hava nakliyesi satışıyla meşgul olma hakkına sahiptir. Bahis konusu havayolları ayrıca bu tür bir nakliyeyi satma hakkına sahiptir ve herhangi bir kişi bu tür bir nakliyeyi satın alma hakkına, her iki Akit Tarafın tayin edilen havayollarının aynı haklardan karşılıklı olarak yararlanması koşuluyla, serbestçe sahip olur.

2. Mütekabiliyet esasına dayanarak, her bir tayin edilen havayolu(ları), talep üzerine, yolcu, kargo ve posta taşınması ile ilintili yapılan harcamalar düşüldükten sonra kalan gelir fazlalığı resmi kambiyo döviz üzerinden, çevirme ve ülkesine transfer etme hakkına sahiptir. Ödeme anlaşması ile ilgili hükümlerin eksik olması durumunda yukarıda zikredilen transfer konvertibl para kurlarda ve uygun milli mevzuat ve kambiyo düzenlemelerine uygun olarak yapılır.

3. Akit Tarafların tayin edilen havayolları bu transferin onayını uygulamanın en çok 30 gün içinde yapılmasıyla alır. Bu transfer için olan prosedür gelirin elde edildiği ülkenin kambiyo düzenlemelerine uygun olmalıdır.

4. Her bir Akit Taraf, müteakibiyet esasına dayanarak, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu(ları)na hava hizmetlerinin işletmesinde elde edilen kar ve gelirler üzerinde tüm vergilerden muaf olma hakkını verir.

MADDE 9

ÜZERİNDE ANLAŞMAYA VARILAN HİZMETLERİN İŞLETİLMESİNE YÖNELİK PRENSİPLER

1. Her bir Taraf iş bu Anlaşma ile planlanan Uluslararası Hava hizmetlerinin işletilmesi için her iki Akit Tarafın tayin edilen havayollarına adil şekilde rekabet etmelerine imkan tanır.

2. Her bir Akit Taraf, her iki Akit Tarafa tayin edilen havayollarına iş bu Anlaşmanın EK'inde belirtilen yollardan sağlanan ve ulaştırma pazarındaki mevcut kurallar ile makul sınırlar içinde tüketicilere önerilen kapasite ve frekans hususunu bağımsız olarak tespit etmeleri imkanını tanır. Hiçbir Akit Taraf yasa ile tespit edilen teknik, operasyonel, gümrük, çevre, vesaire hükümlere uygun olarak limit aşımı hariç, diğer Akit Taraf tayin edilen havayolunca işletilen uçakların tip(leri), trafik kapasite, frekans sayısı veya düzenlemesini tek taraflı olarak belirleyemez. Hava seferi işletilmesi Sözleşmenin 15. maddesince tespit edilen homojen hükümlere uygun olarak ifa edilir.

3. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları kış ve yaz tarifelerinin başlamasından önce 30 günü geçmeyecek şekilde her bir tarife döneminde (yaz ve kış) diğer Akit Tarafın havacılık makamlarına onaylanması için ekipman tiplerini de içeren uçuş tarifesini sunar. Özel durumlarda zaman limiti ilgili makamların rızasına tabi olarak azaltılabilir.

4. Akit Tarafların tayin edilen havayolları diğer Akit Tarafın havacılık makamlarına uçuş tarifelerini sunmazdan önce her iki tarafın havayolları tarifelerinin onaylanmasını kolaylaştırmak için birbirleriyle istişarede bulunurlar.

5. Böyle bir uçuş tarifesini alan havacılık makamları tarifeleri onaylar ya da değişiklikler önerir. Her durumda tayin edilen havayolları, ilgili havacılık makamının onayını almadan hizmetlerine başlamaz. Bu hüküm müteakip değişikliklere de aynı şekilde uygulanır.

MADDE 10

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasadışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyid ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihli, Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesi, 16 Aralık 1970 tarihli Uçakların Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Lahey Sözleşmesi, 23 Eylül 1971 tarihli Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Montreal Sözleşmesi ve 24 Şubat

1988 tarihli Uluslararası Sivil havacılığa hizmet veren Hava Limanlarında yasadışı Şiddet Eylemlerinin Bastırılmasına ilişkin Montreal Protokolü ve Akit Tarafların taraf oldukları sivil havacılık güvenliğine ilişkin diğer herhangi bir sözleşme hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Akit Taraflar, sivil uçakların yasadışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu uçakların, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasadışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin diğer herhangi bir tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Akit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine uygun olarak hareket edeceklerdir. Taraflar, kendi tescilindeki uçak işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelere sürekli mukim olan uçak işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin söz konusu havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini isteyeceklerdir.

4. Akit Taraflardan her biri, söz konusu uçak işletmecilerinin, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Akit Tarafça, yukarıdaki (3) fıkrada atf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır. Akit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde uçakların güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın el bagajlarının, genel bagajın kargo ve uçak levazımının yükleme ve boşaltma öncesinde ve sırasında kontrolü amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Akit Taraflardan her biri, özel bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

5. Sivil uçakların yasadışı yollarla ele geçirilmesi olayı veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya uçaklara, uçak yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, bu tür bir olayın veya olay tehdidinin süratli ve güvenli biçimde sona erdirilmesi amacıyla iletişimde ve diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

6. Bu maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında Akit Taraflardan biri için sorunlar ortaya çıkması halinde, Akit Taraflardan her birinin havacılık makamları diğer Akit Tarafın havacılık makamlarından ivedi istişare talebinde bulunabilecektir.

MADDE 11

TARİFELERİN BELİRLENMESİ

1. İşbu Anlaşma ile kapsanan seferler için bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerince uygulanacak ücret tarifeleri, kullanıcıların çıkarları, işletme maliyetleri, sefer özellikleri, komisyon oranları, makul kar, diğer havayolu işletmelerinin tarifeleri ve pazardaki diğer ticari mulhazalar dahil, ilgili bütün faktörler dikkate alınarak belirlenecektir.

2. Akit Taraflar, başat konumun istisması dolayısıyla makul olmayan, ayırımcı, aşırı yüksek veya kısıtlayıcı, doğrudan veya dolaylı sübvansiyon veya destek dolayısıyla suni derecede düşük veya "fırsatçı" görünen itiraz edilebilecek tarifelere özellikle dikkat edilmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

3. Tarifeler üzerinde, mümkün olduğunda, kendi hükümetleri ile gerekli görüşmelerde ve uygun düşerse, başka havayolu işletmelerine danışıldıktan sonra, her iki Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmaya, mümkün olduğunda, uygun uluslararası tarife koordinasyon mekanizmasından faydalanılarak varılacaktır. Herhangi bir çok taraflı veya ikili anlaşmaya varılamaması halinde, tayin edilen her havayolu işletmesi kendi ücret tarifesini ayrı olarak geliştirebilir.

4. Her bir Akit Taraf, kendi ülkesine veya ülkesinden ve istisnai durumlarda ülkesinde duraklamaya izin verilmiş olması halinde kendi ülkesi yoluyla taşıma için her iki Akit Devletin tayin edilme havayolu işletmelerince teklif olunan ücret tarifelerinin bildirilmesini veya bu konuda başvurulmasını talep edebilir.

5. Böyle bir bildiri veya başvuru, teklif olunan yürürlük tarihinden en fazla 30 gün öncesi için istenebilir. Özel hallerde bu azami süre azaltılabilir.

6. Hiçbir Akit Taraf, Tarafların ülkeleri arasında her bir Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin taşıma için teklif edilen bir ücret tarifesinin yürürlüğe konmasını veya yürürlükteki bir ücret tarifesinin sürdürülmesini önleyecek tek taraflı bir harekette bulunamaz.

7. Hiçbir Akit Taraf, öbür Tarafın ülkesi ile üçüncü bir Devletin ülkesi arasında bir Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin taşıma için teklif edilen bir ücret tarifesinin yürürlüğe konmasını veya yürürlükteki bir ücret tarifesini önleyecek tek taraflı bir harekette bulunamaz.

8. Akit Taraflar ülkeleri arasında taşıma için, her bir Akit Taraf öbür Tarafın havayolu işletmesine(lerine) halen her bir Akit Tarafın veya üçüncü bir Devletin bir havayolu işletmesince uygulama için izin verilen herhangi bir tarifesini eşitlemek için izin verecektir.

9. Bir Akit Tarafın ülkesi ile üçüncü bir Devletin ülkesi arasında taşıma için, Akit Taraf öbür Tarafın havayolu işletmesine(lerine) halen her bir Akit Tarafın veya üçüncü bir Devletin bir havayolu işletmesince uygulama için izin verilen herhangi bir tarifesini eşitlemek için izin verecektir.

10. Akit Taraflardan birisi bir tarifenin yukarıdaki 2. fıkrada tarif edilen kategorilere girdiğine değerlendirdiğinde öbür *Taraf* tarifenin bildirildiği veya verildiği tarihten itibaren (olabildiğince erken ve en az) 15 iş gün içinde bir memnuniyetsizlik bildirisinde bulunacak ve aşağıdaki 11. fıkrada yazılı danışma süreçlerinden yararlanacaktır. Ancak, her iki *Taraf* da bu süreçlerle ilgili tarifeleri onaylamama hususunda yazılı bir anlaşmaya varmadıkça, tarifeler onaylanmış sayılacaktır.

11. Her Akit *Taraf* öbür Tarafın bir havayolu işletmesinin işbu Anlaşma ile kapsanan seferler için uygulandığı herhangi bir ücret tarifesi hakkında, söz konusu tarifenin bir memnuniyetsizlik bildirisine konu olmuş olması hali dahil, danışma talebinde bulunabilir. Bu danışma,

talebin alınmasından sonra en geç 30 gün içinde yapılacaktır. Taraflar sorunlara makul bir çözüm için gerekli bilginin sağlanmasında işbirliği yapacaklardır. Eğer Taraflar, hakkında memnuniyetsizlik bildirisi verilen bir tarife konusunda anlaşmaya varırlarsa, her bir *Taraf* o anlaşmayı yürürlüğe koymak için elinden geleni yapacak, fakat anlaşmaya varılmazsa söz konusu tarife yürürlüğe girecek veya yürürlükte kalmaya devam edecektir.

12. İşbu maddenin hükümlerine göre belirlenmiş bir ücret tarifesi, ilgili havayolu işletmesi (leri) tarafından geri alınmadıkça, varsa bitiş tarihine kadar, veya yeni tarifelerin onanması na kadar yürürlükte kalır. Her iki Akit *Taraf* tarifenin kaldırılması hususunda anlaşmadıkça orijinal (ilk) bitiş tarihi uzatılabilir. Bir ücret tarifesinin bitiş tarihi onanmış ve yeni tarife verilmemiş ve onanmamış olması halinde, o ücret tarifesi ilgili havayolu işletmesi (leri) tarafından geri alınmaya veya her iki Akit *Taraf* tarifenin kaldırılması gerektiği hususunda anlaşıncaya kadar yürürlükte kalacaktır.

MADDE 12

HAVACILIK EMNİYETİ

1. Her Akit *Taraf* herhangi bir zaman diğer Akit *Taraf*ça hava mürettebau, hava araçları veya bunların işletilmesine ilişkin herhangi bir alanda benimsenmiş bulunan emniyet standartları ile ilgili olarak danışmalarda bulunmayı talep edebilir. Böyle bir danışma, talepten itibaren 30 gün içinde gerçekleşecektir.

2. Eğer bu danışmalardan sonra bir Akit *Taraf* diğer Akit *Taraf*ın herhangi bir alanda o sırada Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara en azından eş emniyet standartlarını etkinlikle sağlamadığını tespit ederse, ilk Akit *Taraf* bu bulguları ve o asgari standartlara uymak için gerekli görülen tedbirleri diğer Akit *Tarafa* bildirecek, ve bu diğer Akit *Taraf* da uygun, düzeltici tedbiri alacaktır. Diğer Akit *Taraf*ın on beş (15) gün veya daha uzun bir süre içinde uygun tedbiri almaması işbu Anlaşmanın 4 üncü Maddesinin uygulanmasına neden olacaktır. (iptal, askıya alma, işletme yetkisinin değiştirilmesi)

3. Sözleşmenin 33 üncü Maddesinde sözü edilen yükümlülüklerle bakılmaksızın tayin edilen havayolu işletmelerince diğer Akit *Taraf* topraklarına yapılan seferlerde hava araçları diğer Akit *Taraf* topraklarında iken, hava araç ve mürettebat belgelerinin geçerliliğini, hava araç ve teçhizatının görünürdeki durumunu kontrol etmek için ve makul gecikme süresinin dışına çıkmadan, diğer Akit *Taraf*ın yetkili temsilcilerince uçak içerden veya dışarıdan muayeneye tabi tutulabilir (rampa denetimi).

4. Eğer böyle herhangi bir rampa denetimi veya dizi rampa denetimleri:

(a) bir hava aracının veya hava aracının işletilmesinin o esnada Chicago Sözleşmesine göre belirlenen asgari standartlara uymadığı, veya

(b) o sırada Sözleşmeye göre belirlenen emniyet standartlarının etkili olarak sürdürülemediği ve idare edilmediği hususunda ciddi kaygılar doğurursa,

denetimi yapan Akit *Taraf*, Sözleşmenin 33 üncü Maddesi kapsamındaki bir hava aracı veya mürettebatı için belge ve lisans çıkarılmasına veya geçerli kılınmasına esas olan kuralla

rına veya hava aracının işletilmesine esas olan Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eş veya onların üzerinde olmadığı sonucuna varmakta serbest olacaktır.

5. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerince işletilen bir hava aracını yukarıdaki (3) üncü fıkraya göre rampa denetimine tabi tutmak amacıyla hava aracına giriş için istenen izinin ilgili havayolu işletmesinin temsilcisi tarafından reddedilmesi halinde, diğer Akit Taraf, yukarıdaki (4) üncü fıkrada anılan cinsten ciddi kaygıların ortaya çıktığına ve o fıkrada anılan sonuçlara varmakta serbest olacaktır.

6. Her Akit Taraf, diğer Akit Tarafın havayolu işletmesine veya işletmelerine verilen işletme yetkisini, birinci Akit Tarafın rampa denetimi, rampa denetimi için giriş izninin reddi, danışma veya başka bir neden sonucunda bir havayolu işletmesinin faaliyet emniyeti bakımından ivedi bir tedbir almasının şart olduğu sonucuna vardığında hemen askıya alma veya değiştirme hakkını saklı tutar.

7. Bir Akit Tarafın yukarıdaki (2)nci veya (6)ncü fıkraya göre aldığı bir tedbir, o tedbirin alınmasına esas olan gerekçenin ortadan kalkması ile kaldırılacaktır.

MADDE 13

BİLGİ VE İSTATİSTİK

Herhangi bir Akit Tarafın havacılık makamları diğer Akit Tarafın havacılık makamlarına, birinci Akit Tarafın tayin edilmiş havayolları işletmelerince mutabık kalınan seferlerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek periyodik yahut diğer istatistik raporları, talepleri üzerine temin edeceklerdir. Bu raporlar bu havayollarının mutabık kalınan seferlerde taşımış oldukları yolcu ile yük miktarını ve bu yolcu ile yük trafiğinin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 14

İSTİŞARE VE DEĞİŞİKLİKLER

1. Yakın bir işbirliği ruhu içerisinde, Akit Tarafların havacılık makamları bu Anlaşma ve Eklerinin hükümlerini uygulanmasını ve bunlara tatmin edici uyum sağlamak amacıyla zaman zaman birbirleriyle danışmalarda bulunacaklardır.

2. Akit taraflardan her biri bu Anlaşma ve Eklerinin herhangi bir hükmünün değiştirilmesini arzu etmesi halinde, öbür Akit Taraftan istişare talep edebilir; havacılık makamları arasında yapılabilecek olan veya görüşme ya da yazışma yoluyla olabilecek olan bu istişare, talep tarihinden itibaren altmış (60) gün içinde başlayacaktır. Bu suretle anlaşmaya varılan değişiklikler diplomatik notaların teatisi ile teyit edildiklerinde yürürlüğe girecektir.

3. Ancak Ek'teki hat cetvelinde yapılacak değişiklikler Akit Tarafların havacılık makamları arasında doğrudan anlaşma ile gerçekleştirilebilir.

MADDE 15

ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARA UYMA

Bu Anlaşma ve Ek(ler)i Akit Taraflar için bağlayıcı olabilecek herhangi bir çok taraflı Uluslararası Sözleşmeye uyabilecek şekilde değiştirilecektir.

MADDE 16**UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

1. Akit Taraflar arasında bu Anlaşma ve Ek(ler)inin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık çıkarsa, Akit Taraflar bu uyuşmazlığı önce kendi aralarında müzakere yoluyla halletmeye çalışacaklardır.

2. Akit Taraflar, müzakere yoluyla bir anlaşmaya varamadıkları takdirde, uyuşmazlığın çözümünü bir şahıs veya teşekküle havale etme konusunda anlaşabilirler veya Akit Tarafların herhangi birinin talebi ile uyuşmazlık, her bir Akit tarafın tayin edeceği birer hakem ve böylece tayin edilen iki hakemin tayin edeceği üçüncü bir hakemden oluşan üç hakemlik bir tahkim heyetinin kararına sunulabilir. Akit Taraflardan her biri, taraflardan birinin ötekinden uyuşmazlığın tahkimini isteyen bir ihbarı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük bir süre içinde tayin edilecektir. Akit Taraflardan herhangi biri verilen süre içerisinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde tayin edilmezse Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı Konsey Başkanından durumun gereğine göre, bir veya daha fazla hakemi tayin etmesini Akit Taraflardan herhangi biri isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem üçüncü bir devletin uyruğu olacak ve hakem heyetinin başkanlığını yapacaktır.

3. Akit Taraflar, bu Maddenin 2. fıkrasına göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

4. Akit Taraflardan biri ya da Akit Taraflardan birinin tayin etmiş olduğu havayollarından biri bu Maddenin 2. paragrafına göre alınan kararlara uygun hareket etmediği takdirde, diğer Akit Taraf bu Anlaşma şartlarına uygun olarak tanıdığı hak ve öncelikleri sınırlayabilir ya da iptal edebilir.

5. Her bir Akit Taraf kendilerince atanan hakemin masraflarını karşılayacaktır. Diğer hakemin masrafları Akit taraflarca eşit biçimde paylaşılacaktır.

MADDE 17**BAŞLIKLAR**

Madde başlıkları bu Anlaşmaya sadece müracaat ve kolaylık amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette bu Anlaşmanın amaç ve kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tarif etmez.

MADDE 18**TESCİL**

Bu Anlaşma ve Ekleri, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı nezdinde tescil ettirilecektir.

MADDE 19**SONA ERME**

1. Bu Anlaşma ve bu Anlaşmanın bütünüleyici parçasını oluşturan Ekleri, her Akit Tarafın Anayasal hükümlerinin ifasından sonra, bu mealdeki diplomatik Notalarının teati edildikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Akit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararında olduğunu her zaman öteki Akit Tarafa ihbar edebilir; bu ihbar aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına da ulaştırılacaktır.

Bu durumda, son verme ihbarnameleri karşılıklı mutabakatla bu süre bitiminden önce geri alınmış bulunmadıkça, Anlaşma ihbarnamenin öteki Akit Tarafça alınış tarihinden sonraki on iki (12) ay içinde sona erecektir. Öteki Akit Tarafça ihbarnamenin alındığı teyit edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının ihbarnameyi aldığı tarihten on dört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

3. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında 30 Temmuz 1992 tarihinde imza edilen Hava Ulaştırma Anlaşması iş bu anlaşmanın yürürlüğe girmesinde sonra eş zamanlı olarak geçersiz sayılır.

5 Ekim 2005 tarihinde Ankara'da İngilizce dilinde iki nüsha olarak düzenlenmiştir.

GÜRCİSTAN
HÜKÜMETİ
ADINA

İmza

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İmza

EK

HATLAR

(a) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilen havayolu işletmesinin (işletmelerinin) her iki yönde aşağıdaki hava seferleri işletmeye hakkı olacaktır:

<u>Hareket Noktası</u>	<u>Ara Noktalar</u>	<u>Varış Noktası</u>	<u>İleri Noktalar</u>
Türkiye' deki Noktalar Noktalar cektir.	İki Nokta (ileride belirlenecektir)	Tiflis, Batum ve Gürcistan' da diğer iki nokta (ileride belirlenecektir)	İleride belirlene-

(b) Gürcistan Hükümeti tarafından tayin edilen havayolu işletmesinin (işletmelerinin) her iki yönde aşağıdaki hava seferleri işletmeye hakkı olacaktır:

<u>Hareket Noktası</u>	<u>Ara Noktalar</u>	<u>Varış Noktası</u>	<u>İleri Noktalar</u>
Gürcistan'daki	İki Nokta (ileride)	Ankara, İstanbul,	İleride

5606

15.3.2007

Noktalar
cektir.

belirlenecektir)

Trabzon, Türkiye'de

belirlene-

bir nokta
(ileride belirlenecektir)

NOT: Yukarıda belirtilen hatlardaki herhangi bir varış noktası piyasa talebi ve Akit Taraflardan birisinin talebine göre herhangi bir zamanda değiştirilebilir.

2. Yukarıdaki hatlardan herhangi birisindeki noktalar, seferin başlangıç noktasının havayolu işletmesini tayin eden Akit Tarafın toprağında olması şartıyla, tayin edilen havayolunun işletmesinin tercihi ile herhangi bir uçuştan veya bütün uçuşlardan çıkarılabilir.

3. Akit Taraflardan herbiri seferlerine diğer Akit Taraf toprağının ötesinde veya Akit Tarafların toprakları arasında ek noktaların konmasını talep edilebilir. Bu talep diğer Akit Taraf havacılık otoritesinin onayına tabidir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
127-1	124	36
142	40	4
150	76	216:218, 219:230

I- Gerekçeli 1310 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 76 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/1234